

Hindamise küsitluse ja hindamisseminaride kokkuvõte

Pärnu, 30.05.2025

Kalle Lina, ESÕS liige

EVÕLi

hindamisküsitluse

kokkuvõte

1. Praeguse
hindamiskorralduse
plussid:

*** *Kujundav hindamine* võimaldab õppijakeskset ja arengut toetavat lähenemist. See soodustab eksimuste kaudu õppimist, vähendab stressi ning pakub paindlikke hindamisviise (nt suulised vastused, refleksioonid).**

*** *Numbriline hindamine* on arusaadav, selge ja laialdaselt aktsepteeritud. Sobib hästi koolivahetuse või edasiõppimise korral.**

*** *Paindlikkus* koolide tasandil võimaldab hindamisviise kohandada vastavalt õppijate vajadustele.**

*** *Standardiseeritus ja võrdsus* muudavad hindamise usaldusväärsemaks ja läbipaistvamaks.**

*** *Motivatsiooni tugif* hinnete kaudu on võimalik näidata eesmärkide saavutamist.**

2. Miinused ja kitsaskohad:

***Õpilased keskenduvad liialt hinnetele, mitte õppimise sisule. See toob kaasa stressi ja spikerdamise.**

***Kujundav hindamine ei ole ühtlaselt rakendatud, sõltub õpetajast ja ajamahukusest.**

***Tagasiside on sageli lühike või puudub, hindamiskriteeriumid on ebaselged.**

***1–5 süsteem ei peegelda piisavalt täpselt õpilase arengut.**

***Hindamine on liiga õpetajakeskne, õpilased ei osale sageli protsessis.**

***Hirm hindamise ees võib pärssida õppimist ja enesekindlust.**

3. Parendus- ettepanekud:

- * **Kujundava hindamise osakaalu suurendamine:** rohkem arendavat tagasisidet, refleksiooni ja protsessile suunatud hindamist.
- * **Läbipaistvuse ja arusaadavuse tõstmine:** ühtsed hindamiskriteeriumid, hindamisjuhendid, töö alguses selged ootused.
- * **Õpilase kaasamine hindamisse:** enesehindamine, kaaslaste tagasiside, eesmärkide seadmine.
- * **Hindamisviiside mitmekesistamine:** projektid, esitlused, protsentuaalne hindamine, suuline tagasiside.
- * **Hindamiskoormuse vähendamine:** piirata hinnete arvu, hinnata sisuliselt ja harvemini.
- * **Õpetajate toetus:** pakkuda koolitusi, tagada aeg ja tööriistad kvaliteetse hindamise jaoks.
- * **Õpikeskkonna parandamine:** vähendada hirmu vigade ja hindamise ees, keskenduda arengule ja pingutusele.

HTMi hindamisseminaride kokkuvõte

a) Säilitada:

- **Autonoomia – nii õpetajatel kui koolidel.**
- **Õpilase ja õpetaja autonoomia ning enesehindamine.**
- **Kool on lapse jaoks, mitte vastupidi.**
- **Pingutamise väärtustamine.**
- **Hindamine õpitulemuste põhjal – sh numbriline hindamine, protsessihindamine, lihtsus ja erinevad hindamisvormid.**
- **Tasemetööd ja maatriksid – laiendada nende kasutust.**
- **Väline motivatsioon – osaliselt.**
- **Õpitulemuste ja kooliastmete vaheline järjepidevus.**
- **Sümbol- ehk hinnetesüsteem – aga muuta selgemaks ja täpsemaks.**
- **PGS § 29 (1) hindamise eesmärk – jätkata selle järgimist.**
- **Kõikide kohustuslike ainete võrdne staatus.**

b) Lõpetada:

- Ainepõhisus hindamises.
- 5-palli süsteemi kasutamine ja selle teisendamine.
- Mitteeristava hindamise sundmuundamine.
- Lõputunnistuse ühesugune kujundamine eristamata sisu.
- Eksami ja igapäevase hindamise samastamine.
- Lävendid põhikooli lõpueksamitel.
- Usaldamatuse õhkkond hindamises.
- Edetabelid ja pingeread eksamitulemustest.
- Trimestri- ja veerandihindamised.
- Ühtsed lõpuhinnete panemise alused kõikidele.
- 5-palli süsteemi kohustuslikkus.

c) Alustada:

- Uue süsteemi järkjärguline kasvatamine (sh lastevanematele haridustöö).
- Õpetajate ja koolijuhtide süsteemne täiendkoolitus.
- Protsenthindamine – vähemalt esialgu ja kõrgemates kooliastmetes.
- Kooshindamine ja mõtestatud tagasisidestamine.
- Hindamise mitmekesistamine ja aineülesus (sh lõimitud tasemetööd).
- Taseme sõnastamine õpitulemustes (nt miinimum, hea, ületav).
- Komplekstasemetööd ja -eksamid.
- Sõnaline + sümbolhindamine + saavutatud/mitte saavutatud.
- Poolaasta- ja aastahinne, kooliastme lõpuhinne.
- Parimate praktikate kaardistamine ja mõjuanalüüs.
- Katsetusperioodid hindamiskorralduses.
- Uuringud Eesti õpilaste tasemel – teaduspõhisus.

d) Arvestada:

- Muutus on protsess – ei saa rakendada järsult.
- Kasvuuskumus ja õpetajate töökoormus.
- Võib esineda ajutist õpitulemuste langust.
- Laste ja ühiskonna muutused – tugineda teadusuuringutele.
- Õpetajate toetamise ja koolitamise vajadus.
- Individuaalsed eripärad ja ressursid.
- Hinde mõju õpilase arengule ja motivatsioonile.
- Katsetuste ja piloteerimiste tulemuste arvestamine.
- Tõenduspõhine lähenemine kogu protsessile.

Milline võiks olla järgmine tegevusplaan?

- 1. Ühine arusaam ja eesmärkide sõnastamine**
- 2. Infovahetus ja teavitamine**
- 3. Parimate praktikate ja uuringute kaardistamine**
- 4. Pilootprojektide käivitamine**
- 5. Õpetajate ja koolijuhtide süsteemne koolitus**
- 6. Hindamise uue süsteemi väljatöötamine**
- 7. Hindamispraktika rakendamise plaan**
- 8. Mõjuanalüüs ja pidev täiustamine**